

**BIJLAGE 3 / onderdeel van het
bestuursvoorstel GUK:
Gemeenschappelijk Uitvoeringskader voor de regio MWB.**

Tilburg, 13 juni 2018

**Betreft:
De samenhang tussen MWB-norm, GUK en Programmering taken OMWB.**

Inleiding

Op 1 juni 2013 is de OMWB officieel van start gegaan. De eerste jaren van de dienst kenmerken zich door het opbouwen van de organisatie. De medewerkers komen van veel verschillende deelnemers, RMD, Provincie en individuele gemeenten. Naast het ontwerpen van een passende structuur gaat ook veel aandacht uit naar het opbouwen van een éénduidige cultuur, in casu versmelting van vele sub-culturen, of anders gezegd, het ontwikkelen van een OMWB-identiteit. Veel zaken moeten proefondervindelijk worden ontwikkeld.

De eerste jaren staan noodzakelijkerwijze vooral in het teken van de organisatie en financiën. Het programma Huis op Orde van 2015 is hiervan het beste bewijs. Inhoudelijke zaken krijgen daardoor begrijpelijkerwijze minder aandacht. Nu het huis in de basis in belangrijke mate op orde is kan aandacht worden gegeven aan de doorontwikkeling van de dienst, in termen van stabiliteit, duurzaamheid, inhoudelijkheid, professionaliteit en werkprocessen. Ook en vooral in termen van governance, eigenaarschap en opdrachtgeverschap van en door de deelnemers, programmering en planning, doelmatigheid, output en outcome, effectiviteit etc. Vanaf 2017 is deze ontwikkeling met verve ingezet.

MWB norm

De MWB norm heeft betrekking op de wettelijke basistaken van de Omgevingsdienst (in de begroting van de OMWB is dat programma 1).

De MWB norm heeft betrekking op twee componenten, namelijk:

- A De inrichtinggebonden wettelijke basistaken;
- B de niet-inrichtinggebonden wettelijke basistaken (NIG taken).

Deze beide componenten samen vormen de basis voor de deelnemersbijdragen voor programma 1 in de begroting (de wettelijke basistaken).

De financiële bijdrage voor de deelnemers voor de inrichtinggebonden wettelijke basistaken is:

Het aantal inrichtingen, de inrichtingsklasse van de inrichtingen (van licht tot zwaar: B2 tot en met D2), de daarop gebaseerde toezichtfrequentie, de gemiddelde kengetallen voor uren/declarabiliteit en het tarief.

Het aantal inrichtingen is vastgelegd in een (verplicht) Inrichtingenbestand. Per gemeente wordt periodiek het aantal inrichtingen voor toezicht met betrekking tot de wettelijke basistaken geïnventariseerd en bepaald. De OMWB verricht de inventarisatie, de gemeente valideert de gegevens van de OMWB. De laatste versie van het huidige Inrichtingenbestand is van het eerste kwartaal van 2018 (lees: actueel).

De financiële bijdrage voor de niet-inrichtinggebonden wettelijke basistaken (NIG-taken) is het ambitieniveau zoals dat door het Algemeen Bestuur wordt/is vastgesteld. Dat is tot nu toe nog niet gedaan.

In de huidige MWB norm is als ambitieniveau voor de NIG-taken aangehouden hetgeen de gemeenten hiervoor zelf (vrijwillig) hebben ingebracht bij de OMWB, via de gemeentelijke werkplannen 2018.

Op 12 oktober 2018 zal het AB dat ambitieniveau voor 2019 en volgende jaren formeel bepalen en vaststellen.

Dit zou er toe kunnen leiden, bij een eventueel hoger ambitieniveau dan geldt voor 2018, dat de uitgaven voor 2019 en in het meerjarenperspectief voor de uitvoering van de wettelijke basistaken NIG eventueel stijgen. In dat geval zal daartoe dan via een begrotingswijziging 2019 bestuurlijk (moeten) worden besloten.

Door het vaststellen van de MWB norm is voor de wettelijke basistaken van de OMWB het professioneel aanvaardbaar minimum voor de uitvoering van de taken en werkzaamheden bepaald en vastgesteld.

Misschien nog wel belangrijker is dat met de MWB norm een solide en duurzame c.q. structurele bestuurlijke (financiële) basis is bepaald en gelegd voor een stabiele, betrouwbare en voorspelbare dienstverlening door de OMWB voor wat betreft de uitvoering van de wettelijke basistaken.

De MWB norm draagt daardoor ook bij aan een voor de eigenaren en opdrachtgevers duurzame financiële (gemeentelijke) bijdrage aan de OMWB. Dat geeft bestuurlijke en ambtelijke rust en voorspelbaarheid in de uitgaven c.q. bijdragen van de deelnemers aan de OMWB. Zowel kwalitatief als kwantitatief.

Door de, op 15 december 2017, bestuurlijk vastgestelde MWB norm is voor zowel opdrachtgevers als de dienst het financiële kader voor de uitvoering van de wettelijke basistaken bepaald en vastgelegd.

Gemeenschappelijk Uitvoeringskader

Nu op 15 december 2017 het financiële kader voor de uitvoering van de wettelijke basistaken is vastgesteld is het mogelijk om te bepalen hoe (= op welke wijze) in de regio MWB de uitvoering inhoud en vorm kan worden gegeven. Voor zowel de inrichting als de niet-inrichtinggebonden wettelijke basistaken.

In het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017 is wettelijk bepaald dat de deelnemers van c.q. in de Omgevingsdienst een gemeenschappelijk uitvoeringskader moeten vaststellen voor de uitvoering van in ieder geval de wettelijke basistaken door de Omgevingsdienst.

Kortweg gezegd beoogt een gemeenschappelijk uitvoeringskader -(in andere regio's ook wel een regionaal operationeel kader (ROK) genoemd)- de volgende zaken:

- A Toezicht en handhaving geschieden in een regio op een eenduidige wijze;
- B De uitvoering van de wettelijke basistaken voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-taken) wordt zo veel mogelijk risicogericht en informatiegestuurd uitgevoerd, mede op basis van de risicobeschrijving in de Omgevingsanalyse.
- C De inzet van de VTH instrumenten vindt (daarnaast) plaats op basis van een beschikbare instrumentenmix die past bij het omgevings- en risicobeeld van de betreffende regio (de zogenoemde Omgevingsanalyse).

Waar de MWB norm het financiële kader voor de uitvoering van de wettelijke basistaken stelt, doet het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader dat voor de eenduidige wijze in de uitvoering van de wettelijke basistaken in een regio. Het -wettelijk verplichtende- BOR bepaalt het wat, het GUK met name het hoe. Het GUK is gebaseerd op een deugdelijke omgevingsanalyse van de regio. In de Omgevingsanalyse wordt c.q. is het risicoprofiel in termen van milieu voor een regio beschreven. Milieu sec maar ook milieu in samenhang met de thema's veiligheid en gezondheid/volksgezondheid.

Het GUK is voor de deelnemers richtinggevend voor het opstellen van de jaarlijkse werkplannen. In die zin dat de prioriteiten op basis van de beschikbare kennis en feiten met betrekking tot de gekende (en soms ook de nu nog ongekende) risico's in de regio gemeenschappelijk worden benaderd en aangepakt. Vooral inhoud en vorm te geven via de branchegerichte en/of een ketengerichte aanpak, die dan voor de gehele regio geldt. Met als belangrijkste doel om risico's die (sectorale) vakinhoudelijke en/of geografische grenzen overstijgen eenduidig en integraal binnen de regio aan te pakken. Deze integrale aanpak vraagt van gemeenten de bereidheid om in de (eigen) werkplannen, en ook binnen de eigen reguliere financiële middelen die voor de OMWB beschikbaar zijn, daarmee rekening te houden.

Het BOR bepaalt dat het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) dat het AB van de Omgevingsdienst vaststelt bekrachtigd dient te worden door de bevoegde gezagen. Daardoor heeft het GUK zeggenskracht voor een regio.

Tot slot, in het GUK staan ook de bestuurlijke prioriteiten benoemd. Die kunnen accenten geven in het uitvoeringsprogramma, met name in de vorm van projecten, zoals bijvoorbeeld intensivering veehouderij (ITV), aanpak risicorelevante bedragen en toezicht energiebesparing.

Programmering voor de uitvoering van taken en werkzaamheden

Wanneer het wat (het BOR en de MWB norm) en het hoe (GUK) is bepaald is het mogelijk om de uit te voeren taken en werkzaamheden van de Omgevingsdienst op een efficiënte en effectieve manier –door de dienst- te organiseren.

In termen van programmering en planning.

De programmering VTH-taken c.q. wettelijke basistaken (BOR) wordt bepaald aan de hand van het beleid van de deelnemers, zoals opgenomen in het GUK. De risicoanalyse en risicoprioritering vormen de mede de basis voor bezoekfrequenties in toezicht en de inzet van de meest passende instrumentenmix.

De programmering van de verzoektaken gebeurt op grond van hetgeen de opdrachtgevers zelf c.q. vrijwillig inbrengen bij de dienst, de zogenoemde verzoektaken.

De omgevingsanalyse van de regio (beschrijving van het risicoprofiel) en het GUK (eenduidigheid in toezicht en handhaving in een regio, op basis van onder andere de landelijke handhavingstrategie / LHS) vormen mede de basis voor de risicogerichte benadering en aanpak van de thema's die de Omgevingsdienst heeft uit te voeren.

Naast het gemeentelijke en provinciale beleid wordt de programmering opgezet middels deze risicogerichte benadering, om zodoende meer effectiviteit uit beschikbare budgetten en uren te realiseren en bovendien gelijke situaties gelijk te behandelen.

Tot slot zal de programmering sober en doelmatig gebeuren, waarbij voortdurend wordt gezocht naar nieuwe mogelijkheden om de uitvoering handig en efficiënt te organiseren.

Op deze manier draagt programmering bij aan enerzijds de doelen en beoogde resultaten van het Besluit Omgevingsrecht (BOR) en anderzijds aan de wens om nog effectiever te worden als het gaat om de beschikbare budgetten en uren.

Op basis van de programmering wordt een transparante verantwoording van de inzet en resultaten van dienst aan de deelnemers c.q. opdrachtgevers van de dienst opgesteld.

Programmering en planning vormen beide de basis voor een kwalitatief verantwoorde en volwaardige uitvoering van de taken en werkzaamheden, zoals die jaarlijks door de opdrachtgevers en dienst gezamenlijk worden bepaald en opgenomen in de jaarwerkplannen (van de 28 deelnemers).

Samenhang tussen MWB norm, GUK en programmering

De MWB norm bepaalt het financiële kader voor de uitvoering van de wettelijke basistaken. Voor zowel de inrichtinggebonden (op basis van het bestuurlijk vastgestelde inrichtingenbestand) als de niet-inrichtinggebonden taken (vooral nog op het door de gemeenten in 2018 zelf bepaalde niveau, vanaf 2019 op basis van het door het AB vastgestelde ambitieniveau).

Binnen het door het bestuur vastgestelde financiële kader regelt het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) de eenduidige, risicogerichte wijze c.q. aanpak van de uitvoering van met name de VTH-taken binnen een regio. Of anders gezegd: het hoe van het wat (= BOR).

De programmering is een uiting van de wijze waarop het hoe wordt vorm gegeven, met name in termen van organisatie en planning.

Gezamenlijk leiden MWB norm (financiën), GUK (uitvoeringskader) en programmering (organisatie en planning) tot het resultaat van efficiëntie en effectiviteit als ook dat het geheel meer is dan de som der delen.

Notabene:

Voor een grafische ondersteuning van de onderdelen GUK en Programmering zie het document Gemeenschappelijk Uitvoeringskader, met name pagina's 19 en 25.

